

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Polanci Societatis Iesv Theologi, Directorvm
Breve, Ad Confessarii, Ac Confitentis Mvnvs Rectè
Obeundum**

**Polanco, Juan-Alphonso de
[Köln], 1617**

Quomodo exercendi qui moriuntur, circa fidem præcipuè qui non distinctè,
quæ oportet, nouerunt. Capvt V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41600

ris salus etiam restituatur, Deus eam ad iijciet.

Petatur **Q**uamuis audiat Sacerdos, qui ad mo-
ab infir- ritum, accedit, quod omnia sacramen-
mo, an ta is suscepit, & testamentum condi-
quid fa- derit, petere ab eo nihilominus posset,
ciendū an aliquid sit, quod conscientia ipsi di-
fisi su- ctit superesse, & si dicet aliquid, in quo
peresse juuari cum oporteat, id faciat, si scrupu-
putatur, los tantum, vel sollicitudinem ac timo-
rem non necessarium esse animaduertit,
bono animo, & quieto esse jubeat, & ad
alia, quæ inferius dicuntur, se conuerat.

*Quomodo exercendi qui moriuntur, cir-
ca fidem præcipue qui non distincte,
qua oportet, nouerunt.*

C A R V T V.

Si animaduertet, qui juuat morien-
tu **m**o- **do in-** **tem**, quod in ijs, quæ ad fidem perti-
fruendā **ne** **n**uent, quamvis omnia, quæ oportet
qui non **c**redit, non tamen explicitè prout tene-
satis ex- **t**ur credit; necessarium est ei in hac et-
pliciè **i**am parte auxilium ferat. hoc autem fiet
credit, **p**er aliquam expositionem articulorum
qua o- **f**idei breuem, & captui personæ accom-
portet. **a**modatam: ut si dicat ad eum, dicamus
charissime frater, vel dominice, simili As-
postolos

Eos

postolotur
ando, vel si
cula lingua
co singulos
rit; vel eos,
egabit infi-
atio qui sun-
indigere ali-
articulorum
set aliis su-
mendantis
qui juuat:
Trinitas, Pa-
in unitate
Deus. Com-
potens, qui
& omnia vis-
Commendo
ste qui prop-
luteim, mihi
mundum, vit-
ptus, & natus
passus, mortu-
descendisti, &
tribus, & alij
die, & ascend-
limbo eduxer-
dexteram Pa-
judicij ad' o-

postolorum symbolum, & illud inchoando, vel si videbitur, absoluendo vernacula lingua explicet modo paraphrastico singulos articulos, quos Latinè dixerit: vel eos, querum explicatione magis egebit infirmus pro ijs, qui peritiores *Quoniam* alioqui sunt, vel sibi videntur, & tamen *do qui* iadigere aliqua distinctione cognitione *videns* articulorum fidei deprehenduntur, posse tur fidei set alias sumi modus, scilicet se com-peritio-mendantis Deo, ut dicat, praeunte eo *res in-* qui juuat: *Commendo me tibi sancta truam* Trinitas, Pater, Fili, Spiritus Sancte, qui *tur, per* in unitate substantiae unus & verus es *modum*: Deus. *Commendo me tibi Pater omni- oratio-* potens, qui me, in & cœlum & terram, mis. & omnia visibilia, & inuisibilia creasti.

Commendo me tibi Domine Iesu Christus qui proper me, & generis humani salutem, missus à Patre æterno in hunc mundum, virtute Spiritus Sancti conceptus, & natus homo es de Maria virginie, passus, mortuus, & sepultus, ad inferos descendisti, & liberatis ex eo sanctis Patribus, & alijs electis, resurrexisti tertia die, & ascendisti cum omnibus, quos de limbo eduxeras, in cœlum, & sedes ad dexteram Patris, inde venturas in die judicij ad omnes homines (qui tunc

resurgent in corporibus suis) simul judicandos, ut illis, qui in gratia tui mortui faerint, vitam æternam dones; eos qui in peccatis mortilibus, sine pœnitentia decesserint, in supplicium æternum condemnes. Commendo me tibi Spiritus Sancte: qui ex Patre & Filio procedis, quem cum Patre, & Filio simul adoro & glorifico: qui vivificas unam, sanctam, Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam, in quo septem sancta Sacra menta ad peccata remittenda, & ad gratiam tuam hominibus per ea conferendam constitui sti; & supplex à te peto, per I E S U M

C H R I S T U M summum mediatorem nostrum, per beatissimam eius Matrem, per Angelos & Sanctos tuos, ut me ad beatitudinem, quam tuis electis præparasti, simul cum Patre & Filio perducere

Quomo-digneris, Amen. Idem per modum oblationis fieri posset: vt, Offero me tibi modum sanctissima Trinitas, Pater, Fili, & Spiritus Sancte. &c. ut supra Posset & modus oblationis addi hac ratione: Misericordia mei sanctissima Trinitas, Pater, Fili, & Spiritus Sancte, unus Deus propter bonitatem infinitam, qua per verbum in creatum, omnia visibilia & inuisibilia creasti, &c. qua perditum genus hominum

Eos
nam redemis
&c. quia Eccle
sum sanctum

Posset hoc
rum actionis
ago tibi Deus
Spiritus Sancte
me & vniuer
fili Dei altissi
me, & toto g
etus es; & sicut
sequi poterit
eramentis, re
nis resurrecti

Posset ide
gendi ægrotu
mor sit, quale
tionem, & ad
bit aliquid a
qualem habe
Iesum Christi
mysteria inca
solatorem, &
ritu sancto,
pars symboli

Posset &
rationis, vt
memor esto

E OS Q VI M OR T V N T V R . 37

num redemisti per verbum incarnatum,
&c. quia Ecclesiam sanctificasti per Spiritum sanctum, &c.

Posset hoc fieri & per modum gratiarum actionis, ut si quis diceret: *Quomo-*
ago tibi Deus omnipotens, Pater, Filius & *do in-*
Spiritus Sancte, trinus & unus Deus, qui *struetur*
me & uniuersa creasti: *per mo-*
fili Dei altissime Iesu Christi, qui pro *dunus*
me, & toto genere humano, homo fa- *etionis*
ctus es; & sic incarnationis mysteria pro *gratias*
sequi poterit; & de Sancta Ecclesia & Sa- *rumo.*
cramentis, remissione peccatorum, car-
nis resurrectione, & vita æterna.

Posset idem fieri & per modum eri- *Quomo-*
gendi agrotum in spem, dicendo, *do per*
ut me ad mortis, qualem habeat patrem, per crea- *modum*
tionem, & adoptionem, & ita explicare *erigendi*
bit aliquid de articulis diuinitatis, & *spem.*
qualem habeat redemptorem, scilicet
Iesum Christum, & sic explicare poterit
mysteria incarnationis: & qualem con-
solatorem, & sic explicabit, quæ de Spi-
ritu sancto, & eius effectibus reliqua
pars symboli coatinet.

Posset & teneri alia via quasi ponde- *Id per*
rationis, ut si diceret agroto, Frater *modum*
~~memor~~ esto Dei omnipotentis, Patris, pondera
N . & ligat.

38 M E T H. A D I V V A N D I

& Filij, & Spiritus sancti, qui dedit tibi
& rebus omnibus esse, virtutem & omne
bonum, quia creator est Cœli, & Ter-
ræ, & vniuersi: memor esto Domini no-
stri Iesu Christi, qui prote, & toto gene-
re humano, cum esset verbum patri co-
æternum, & coæquale, homo fieri vo-
luit: & sic de reliquis articulis, & aduerte
quod quamvis ægrotus sciat explicitè
articulos fidei, quantum satis est, quia
tamen exercere actum fidei, meritorum
& sanctum est, & quia fides est substantia
rerum sperandarum, aliqua ex præce-
dentibus opportunè cum ægroto tra-
gentur, variando modum in proponen-
do, & nunc hoc, nunc illo utendo.

Quomodo sit spes erigenda & exercenda.

C A P V T VI.

Triplex
disposi-
tio circa
spem.

Q UI juuat morientem, circa spem
tripliciter procedere potest cum
eo, secundum quod triplex est æ-
grotantis dispositio circa illam, aliqui
enim defectu spci valde laborant, siue ex
complexione timenda id accidat, siue ex
memoria peccatorum multorum, & ma-
gnorum, siue ex Dæmonis instigatione,
qui vt sanis misericordia Dei, sine justis-
tia, considerationem proponit, ut pec-
care

Eos
care audeant
sine misericor-
dienia desper-
spe, vel qui-
gisse vident-
munt; vel qu-
diam, & Ch-
ciunt, & suor-
Dei obliuiscer-
ita posterior
neutrū videt
sed tamen a
speci, & conse-
que ad spem
cendi, de his
suo loco.

Cum au-
ctum sit Deu-
dinis: vt spes
nobis curan-
tiente desid-
nis alterum
nenda augen-
tis vel simili-
nus explican-
tur. Charis
jam accedit
laborum, &
ea est vita.

